

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 28, 2013

Nummer 28, 2013

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1105](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1106](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1111](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1113](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1110](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1122](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1115](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1114](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1108](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1121](#) 05-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1107](#) 05-11-2013

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt relevante overwegingen uit HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:963. 's Hofs oordeel is gelet op hetgeen is vooropgesteld met betrekking tot mogelijke contra-indicaties ontoereikend gemotiveerd. Conclusie A-G: anders.

Het middel klaagt dat het onder 1 bewezenverklaarde, meer in het bijzonder het 'met voorbedachten rade' handelen, niet zonder meer uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel 'voorbedachte raad' moet komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

Bij de vraag of sprake is van voorbedachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbedachte raad is gehandeld, maar behoeft de rechter niet ervan te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdspanne tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbedachte raad heeft gehandeld.

Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbedachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbedachte raad niet

rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven.

De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven (vgl. het overleg en nadenken dat in de wetsgeschiedenis is geplaatst tegenover de ogenblikkelijke gemoedsopwelling). Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan en de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:963).

Het hof heeft zijn oordeel, gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld met betrekking tot mogelijke contra-indicaties, ontoereikend gemotiveerd. Het hof heeft immers kennelijk geoordeeld dat de gelegenheid voor de verdachte om na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en om zich daarvan rekenschap te geven, zich in het bijzonder voordeed tijdens 'de momenten tussen het naar de auto lopen en met het daar gepakte wapen teruglopen naar het slachtoffer' en 'het moment van het op zeer korte afstand van het slachtoffer (1,5 tot 2 meter) eenmaal doorladen en de momenten van het richten van het wapen voor het afvuren van beide schoten', terwijl het hof heeft vastgesteld dat 'het gebeuren bij de Praxis zich in 58 seconden heeft afgespeeld', de door het hof genoemde momenten slechts onderdelen waren van dit 'gebeuren', en de door het hof gebezigde bewijsvoering niet uitsluit dat het voornemen van de verdachte – behalve tussen het eerste en het tweede schot – gedurende die beschikbare korte bedenktijd slechts was gericht op het eerste, welbewust op de benen van het slachtoffer gerichte schot.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen

ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Bosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Conclusie A-G:

Naar vaste rechtspraak van de Hoge Raad moet voor bewezenverklaring van het bestanddeel voorbedachte raad komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven. Bij de vraag of sprake is van voorbedachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbedachte raad is gehandeld, maar dit is op zichzelf geen allesbepalende factor aangezien dit de rechter er niet van behoefte te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen.

Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdspanne tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbedachte raad heeft gehandeld. Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbedachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbedachte raad niet rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Voor het vaststellen van voorbedachte raad is het bestaan van een gelegenheid tot nadenken niet voldoende (het zgn. gelegenheids criterium). Contra-indicaties – zoals de gemoedstoestand waarin de verdachte verkeert en de korte tijdsspanne tussen besluitvorming en uitvoering – dienen bij de weging en waardering van omstandigheden van het concrete geval te worden betrokken om aldus het gewicht te bepalen ‘van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten’. Daarbij geldt ingeval van bewezenverklaring van voorbedachte raad een bijzondere motiveringseis voor de rechter.

De vraag is of de overwegingen van het hof – het bestreden arrest is een week vóór het

verschijnen van HR 28 februari 2012, ECLI:NL:HR:2012:BR2342, NJ 2012, 518 gewezen - voldoen aan de eisen die sindsdien aan de (motivering van de) bewezenverklaring van voorbedachte raad worden gesteld. Ik meen dat 's Hof's overwegingen aan die eisen voldoen. Het hof heeft immers bij zijn oordeel dat verzoeker met voorbedachte raad heeft gehandeld, blijkens zijn bewijsvoering onder ogen gezien dat 'het gebeuren bij de Praxis zich in 58 seconden heeft afgespeeld' (r.o. 2.13) en binnen dat korte tijdsbestek vooral belang toegekend aan de 'meerdere momenten' waarop verzoeker zich op het te nemen besluit heeft kunnen bezinnen, aan de 'gelegenheid' die voor verzoeker heeft bestaan voor bezinning en aan het ontbreken van enige aanwijzing voor de mogelijkheid dat het handelen van de verdachte het gevolg is geweest van enige ogenblikkelijke gemoedsbeweging en aan de aanwezigheid van aanwijzingen voor het tegendeel. Daarbij heb ik in aanmerking genomen dat het hof in het kader van de weging en waardering van de omstandigheden van het onderhavige geval niet eraan is voorbijgegaan (1) dat verzoeker het, geladen, pistool in eerste instantie in de auto had laten liggen, (2) dat er sprake was van een korte tijdspanne tussen het moment dat verzoeker naar zijn auto liep en het tweede (fatale) schot en (3) dat verzoeker het eerste schot in de richting van de benen van het slachtoffer heeft gelost. Mede gelet op hetgeen in hoger beroep namens verzoeker te dezen naar voren is gebracht, heeft naar mijn inzicht het hof zijn oordeel dat verzoeker zich in het onderhavige geval gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Het derde middel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1111

Zaaknummer: 12/01285 en 12/02265

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad ambtshalve: mede gelet op hetgeen de door het hof gebezigde bewijsmiddelen inhouden kan de in de ten laste gelegde en bewezenverklaring omschreven gedraging – het opzettelijk spuwen tegen een raam van de auto waarin aangeefster was gezeten – niet zonder meer worden aangemerkt als ‘belediging’ in de zin van artikel 266 lid 1 Sr. Daaruit volgt dat het hof is uitgegaan van een onjuiste opvatting omtrent de in de tenlastelegging voorkomende termen ‘beledigd’ en ‘beledigend’ en dat het derhalve de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten. De bewezenverklaring is in zoverre ontoereikend gemotiveerd. De Hoge Raad spreekt verdachte om doelmatigheidsredenen vrij van het hem onder 1 ten laste gelegde.

Ambtshalve beoordeling:

Artikel 266 lid 1 Sr luidt:

‘Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt, hetzij in het openbaar mondeling of bij geschrift of afbeelding, hetzij iemand, in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding, aangedaan, wordt, als eenvoudige belediging, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.’

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 266 lid 1 Sr. Daarom moeten de in de tenlastelegging voorkomende termen ‘beledigd’ en ‘beledigend’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als toekomt aan de in die bepaling voorkomende uitdrukking ‘belediging’.

Mede gelet op hetgeen de door het hof gebezigde bewijsmiddelen inhouden kan de in de tenlastelegging en bewezenverklaring omschreven gedraging – het opzettelijk spuwen tegen een raam van de auto waarin de aangeefster was gezeten – niet zonder meer worden aangemerkt als ‘belediging’ in de zin van voormelde wetsbepaling. Daaruit volgt dat het hof is

uitgegaan van een onjuiste opvatting omtrent de in de tenlastelegging voorkomende termen 'beledigd' en 'beledigend' en dat het derhalve de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten. De bewezenverklaring is in zoverre ontoereikend gemotiveerd.

De Hoge Raad zal om doelmatigheidsredenen de verdachte vrijspreken van het hem onder 1 tenlastegelegde. Dat brengt mee dat hij – mede gelet op het bepaalde in artikel 68 Sr – geen in rechte te respecteren belang heeft bij de gegrondbevinding van de namens hem voorgestelde middelen van cassatie, die betrekking hebben op de ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging ter zake van feit 1, zodat deze onbesproken dienen te blijven.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, verklaart niet bewezen hetgeen aan de verdachte onder 1 is tenlastegelegd en spreekt hem daarvan vrij, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak wat betreft de strafoplegging ter zake van feit 2 op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1107

Zaaknummer: 11/04499

Wetsartikelen: 266 Sr

RECHTSPRAAK

De aangeefster heeft i.c. de belediging vernomen bij het afluisteren van de voicemail waarop verdachte deze had ingesproken. 's Hofs oordeel dat onder omstandigheden sprake kan zijn van belediging van iemand 'in zijn tegenwoordigheid mondeling [aangedaan]' indien de beledigde niet in de fysieke nabijheid verkeert van degene die beledigt of de beledigde die belediging eerst op een later tijdstip verneemt dan dat zij is gedaan, is, gelet op doel en strekking van artikel 266 lid 1 Sr, juist.

Het middel klaagt dat het hof een te ruime uitleg heeft gegeven aan het delictsbestanddeel 'in zijn tegenwoordigheid' in artikel 266 Sr.

Overwegingen Hoge Raad:

Artikel 266 lid 1 Sr luidt als volgt:

'Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt, hetzij in het openbaar mondeling of bij geschrift of afbeelding, hetzij iemand, in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding, aangedaan, wordt, als eenvoudige belediging, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.'

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 266 lid 1 Sr. Daarom moeten de in de tenlastelegging voorkomende woorden 'in zijn tegenwoordigheid' geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in die bepaling.

Het oordeel van het hof dat onder omstandigheden sprake kan zijn van belediging van iemand 'in zijn tegenwoordigheid mondeling aangedaan' indien de beledigde niet in de fysieke nabijheid verkeert van degene die beledigt of de beledigde die belediging eerst op een later tijdstip verneemt dan dat zij is gedaan, is, gelet op doel en strekking van artikel 266 lid 1 Sr, juist.

In dit geval heeft de aangeefster de belediging vernomen bij het afluisteren van de voicemail

waarop de verdachte deze had ingesproken. Gelet op het vorenstaande heeft het hof met zijn oordeel dat de belediging de aangeefster aldus in haar tegenwoordigheid mondeling is aangedaan, niet een te ruime uitleg gegeven aan artikel 266 lid 1 Sr.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1114

Zaaknummer: 12/00127

Wetsartikelen: 266 Sr

RECHTSPRAAK

's Hof's oordeel dat geen noodzaak bestond nader onderzoek te verrichten naar de bevoegdheid en bekwaamheid van de opsporingsambtenaar om een ademanalyseapparaat als bedoeld in artikel 7 Besluit alcoholonderzoeken te bedienen, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het door het hof als bewijsmiddel gebezigde proces-verbaal van ademanalyse inhoudt dat genoemde opsporingsambtenaar, onder wiens leiding het onderzoek plaatsvond, overeenkomstig artikel 7 Besluit alcoholonderzoeken was aangewezen, terwijl door de raadsman van de verdachte slechts is aangevoerd dat twijfelachtig is of deze opsporingsambtenaar de voor het bedienen van het ademanalyseapparaat bestemde cursus heeft doorlopen omdat geen certificaat van bekwaamheid boven tafel is gekomen.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte niet heeft onderzocht of de opsporingsambtenaar die het ademanalyseapparaat heeft bediend, daartoe wel de benodigde kennis en vaardigheden bezat, waardoor het oordeel dat sprake was van een onderzoek als bedoeld in artikel 8 lid 2 onder a WVV 1994 ontoereikend is gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het oordeel van het hof dat geen noodzaak bestond nader onderzoek te verrichten naar de bevoegdheid en bekwaamheid van opsporingsambtenaar [verbalisant 1] om een ademanalyseapparaat als bedoeld in artikel 7 Besluit alcoholonderzoeken te bedienen, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het door het hof als bewijsmiddel gebezigde proces-verbaal van ademanalyse inhoudt dat genoemde opsporingsambtenaar, onder wiens leiding het onderzoek plaatsvond, overeenkomstig artikel 7 Besluit alcoholonderzoeken was aangewezen, terwijl door de raadsman van de verdachte slechts is aangevoerd dat twijfelachtig is of deze opsporingsambtenaar een voor het bedienen

van het ademanalyseapparaat bestemde cursus heeft doorlopen omdat geen certificaat van bekwaamheid boven tafel is gekomen.

Voor zover het middel steunt op een aan de schriftuur gehechte, na het bestreden arrest aan de raadsman van de verdachte toegezonden brief van de Politie Haaglanden, miskent het dat daarop niet voor het eerst in cassatie een beroep kan worden gedaan. Overigens doet die brief, inhoudende dat de bedoelde opsporingsambtenaar niet beschikt over een dergelijk certificaat, niet af aan de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof, reeds omdat die enkele omstandigheid niet zonder meer meebrengt dat de opsporingsambtenaar niet beschikte over de voor het bedienen van het ademanalyseapparaat benodigde kennis en vaardigheden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1108

Zaaknummer: 12/01776

Wetsartikelen: 8 WVV 1994 en 7 Besluit alcoholonderzoeken

RECHTSPRAAK

De voorwaarde waaronder het middel is voorgesteld, is door vernietiging van de beschikking in de zaak met griffienummer 13/01063B vervuld. Nu de Hoge Raad bedoelde beschikking heeft vernietigd op de grond dat het oordeel van de rechtbank dat het beklag gegrond moet worden verklaard niet begrijpelijk is, komt aan de beschikking in onderhavige zaak de grondslag te ontvallen.

Het middel klaagt over de afwijzing van de vordering tot het verlenen van het verlof als bedoeld in artikel 552p Sv.

De bestreden beschikking houdt in:

‘De rechtbank is van oordeel dat, nu de rechtbank het klaagschrift betreffende de inbeslaggenomen stukken bij beschikking van 23 januari 2013 gegrond heeft verklaard en het voorgenomen gebruik van de (inhoud van de) inbeslaggenomen zaken heeft verboden, de vordering tot het verlof om de stukken van overtuiging die in beslag zijn genomen over te dragen aan de Russische autoriteiten dient te worden afgewezen.’

Het middel is voorgesteld onder de voorwaarde dat de Hoge Raad de in de overwegingen van de rechtbank bedoelde beschikking betreffende de in beslag genomen stukken op het daartegen ingestelde beroep in cassatie zal vernietigen. Nu de Hoge Raad bij heden uitgesproken beschikking (ECLI:NL:HR:2013:1109) die beschikking van de rechtbank heeft vernietigd, is genoemde voorwaarde vervuld.

De Hoge Raad heeft bedoelde beschikking vernietigd op de grond dat het oordeel van de rechtbank dat het beklag gegrond moet worden verklaard niet begrijpelijk is. Dat brengt mee dat aan de beschikking in de onderhavige zaak de grondslag is komen te ontvallen.

Het middel treft doel.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Groningen, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en

afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1110

Zaaknummer: 13/01062 en 13/01063

Wetsartikelen: 552p Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening wordt afgewezen.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens het eerste lid aanhef en onder c van artikel 457 Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Het hof heeft ten laste van de aanvrager bewezenverklaard dat:

‘hij in de periode van 1 november 2004 tot en met 2 maart 2005, te Kootstertille, in de gemeente Achtkarspelen, tezamen en in vereniging met een ander opzettelijk aanwezig heeft gehad 2444 hennepplanten, zijnde hennep een middel vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst II.’

In de aanvraag wordt aangevoerd dat het ernstige vermoeden bestaat dat het hof, indien het bekend zou zijn geweest met de bij de aanvraag gevoegde foto’s en gespreksverslagen, zou hebben geoordeeld dat de politie onrechtmatig is binnengetroten in de woning waar de in de bewezenverklaring vermelde hennepplanten zijn aangetroffen en dus tot bewijsuitsluiting en vrijspraak zou zijn gekomen.

Het aangevoerde kan niet een ernstig vermoeden wekken als hiervoor onder 3.1 vermeld, reeds omdat de ongedateerde foto’s nietszeggend zijn en van de eveneens ongedateerde gespreksverslagen onvoldoende duidelijk is welke de identiteit is van de deelnemers aan de gesprekken.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1115

Zaaknummer: 13/04227 en 13/04229

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

De termen vernielen, beschadigen en onbruikbaar maken hebben mede feitelijke betekenis.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de inleidende dagvaarding wat betreft het onder 2 tenlastegelegde moet worden nietig verklaard.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Aan de verdachte is onder 2 tenlastegelegd dat:

‘hij op of omstreeks 7 augustus 2010 te Diemen opzettelijk en wederrechtelijk een ruit (van een (voor)deur behorende bij perceel [a-straat 1]), in elk geval enig goed, geheel of ten dele toebehorende aan [betrokkene], in elk geval aan een ander of anderen dan aan verdachte, heeft vernield en/of beschadigd en/of onbruikbaar gemaakt.’

Het hof heeft wat betreft dat feit de dagvaarding nietig verklaard op de grond dat ‘het onder 2 ten laste gelegde feit onvoldoende feitelijk is omschreven’.

Artikel 350 lid 1 Sr luidt:

‘Hij die opzettelijk en wederrechtelijk enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, vernielt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.’

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 350 lid 1 Sr. De in de tenlastelegging voorkomende termen ‘vernield’, ‘beschadigt’ en ‘onbruikbaar gemaakt’ zijn kennelijk gebezigd in dezelfde betekenis als toekomt aan de dienovereenkomstige uitdrukkingen in die bepaling. Voor zover in het bestreden arrest als oordeel van het hof besloten ligt dat de termen ‘vernielen’, ‘beschadigen’ en ‘onbruikbaar maken’ niet mede feitelijke betekenis hebben en dat de tenlastelegging wat betreft de opgave van het feit niet voldoet aan de eisen van artikel 261 Sv, geeft het blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak wat betreft het onder 2

tenlastegelegde op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1105

Zaaknummer: 12/04549

Wetsartikelen: 261 Sv

RECHTSPRAAK

In aanmerking genomen dat van een overschrijding van de redelijke termijn in hoger beroep geen sprake is, gelet op de datum instellen hoger beroep en de datum uitspraak van het hof heeft het hof bij zijn strafoverwegingen kennelijk tot uitdrukking gebracht dat het, overeenkomstig het verzoek van de raadsman, bij de strafoplegging rekening houdt met de omstandigheid dat de behandeling van het hoger beroep lang op zich heeft laten wachten.

Het middel klaagt onder meer dat het hof heeft nagelaten aan te geven welke straf het zonder overschrijding van de redelijke termijn zou hebben opgelegd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In aanmerking genomen dat van een overschrijding van de redelijke termijn bij de berechting van de zaak in hoger beroep geen sprake is, nu blijkt de gedingstukken hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank is aangetekend op 7 juni 2010 en de uitspraak in hoger beroep is gedaan op 29 mei 2012, waarbij de behandeling in hoger beroep binnen de in deze zaak geldende termijn van twee jaren is afgerond, heeft het hof met zijn overweging dat het bij de strafoplegging acht heeft geslagen op het feit dat de redelijke termijn waarbinnen de berechting dient plaats te vinden is geschonden, kennelijk tot uitdrukking gebracht dat het, overeenkomstig het verzoek van de raadsman, bij de strafoplegging rekening houdt met de omstandigheid dat de behandeling in hoger beroep lang op zich heeft laten wachten. Het hof behoeft dan ook niet aan te geven welke straf het zonder overschrijding van de redelijke termijn zou hebben opgelegd.

De klacht kan dus niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1121

Zaaknummer: 12/03022

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt ECLI:NL:HR:2005:AT3659 en ECLI:NL:HR:1984:AC8252 met betrekking tot de vereisten voor een veroordeling ter zake van bedreiging met zware mishandeling. Het oordeel van het hof geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Conclusie A-G: anders.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 als tweede tenlastegelegde feit onvoldoende met redenen is omkleed, nu uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet zonder meer kan volgen dat de verdachte [verbalisant 1] en [verbalisant 2] heeft bedreigd met zware mishandeling.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Voor een veroordeling ter zake van bedreiging met zware mishandeling is in een geval als het onderhavige vereist dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen (vgl. HR 7 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT3659, NJ 2005, 448) en dat het opzet van de verdachte daarop was gericht (vgl. HR 17 januari 1984, ECLI:NL:HR:1984:AC8252, NJ 1984, 479).

Het hof heeft, kort gezegd, vastgesteld dat de verdachte met zijn auto probeerde te ontsnappen door de opening tussen een hekwerk en een politieauto, terwijl die opening redelijkerwijze – ook voor de verdachte kenbaar – te klein was om daar met zijn auto doorheen te rijden, zodat een botsing met de politieauto onvermijdelijk was. Het hof heeft voorts geoordeeld dat, nu deze onvermijdelijkheid duidelijk was voor de inzittenden van die politieauto, [verbalisant 1] en [verbalisant 2], bij die inzittenden door deze gedragingen van de verdachte in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat zij door het handelen van de verdachte zwaar lichamelijk letsel zouden kunnen bekomen, en dat de verdachte, door toch zijn auto in de richting van de te kleine opening te manoeuvreren, bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat deze vrees zou ontstaan.

Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent het begrip bedreiging als bedoeld in artikel 285 Sr en is, mede gelet op de door het hof gebezigde bewijsvoering, niet

onbegrijpelijk. De bewezenverklaring is naar de eis der wet met redenen omkleed. Voor zover het middel steunt op de opvatting dat het oordeel van het hof niet begrijpelijk is in het licht van de motivering die het hof heeft gegeven voor de vrijspraak van de onder 2 als eerste feit tenlastegelegde poging tot zware mishandeling, faalt het reeds omdat die vrijspraak niet aan het oordeel van de Hoge Raad is onderworpen, terwijl overigens opmerking verdient dat het opzetvereiste bij bedreiging met zwaar lichamelijk letsel is gericht op het in redelijkheid kunnen ontstaan van de vrees dat het slachtoffer zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen en niet op het daadwerkelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze veertien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Conclusie A-G:

Aldus heeft het hof niet geoordeeld dat het handelen van de verdachte niet tot zwaar lichamelijk letsel had kunnen leiden, maar dat zulks niet valt vast te stellen. Reeds gelet daarop lijkt er enige ruimte te zijn voor de redenering dat, ondanks dat niet valt vast te stellen of de handelingen van de verdachte tot zwaar lichamelijk letsel hadden kunnen leiden, bij de betrokken verbalisanten wel in redelijkheid de vrees kon ontstaan voor zware mishandeling. In het onderhavige geval wringen beide overwegingen. Omdat niet bewezen is dat de inzittenden daadwerkelijk vrees hebben gehad, moet dit aan de hand van de aard van de bedreiging en de omstandigheden in redelijkheid worden vastgesteld. De aard van de bedreiging en de omstandigheden waren volgens het hof niet zodanig dat er een aanmerkelijke kans op zwaar lichamelijk letsel was. Kan dan wel worden aangenomen dat daarvoor vrees was, terwijl de inzittenden (de bedreigden) daarvan geen melding maken?

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, lijkt mij het oordeel van hof dat er bij de verbalisanten in redelijkheid de vrees voor zware mishandeling kon ontstaan door het handelen van de verdachte niet begrijpelijk, nu volgens het hof de aanmerkelijke kans op zwaar lichamelijk letsel ontbreekt en de inzittenden omtrent de vrees voor zwaar letsel niet hebben verklaard. De als bijlage bij de aanvulling met bewijsmiddelen foto's 23 en 24 roepen bij mij vooral vragen op. Er is alleen schade bij het dienstvoertuig zichtbaar aan de rechterachterzijde ter hoogte van verlichting en bumper. Zonder nadere toelichting zie ik niet in dat het om niet beperkte schade gaat. Opmerkelijk is verder dat voor de bewijsoverweging van het hof kennelijk wel van belang is wat de resterende ruimte tussen dienstvoertuig en hek was (geschat op één tot anderhalve meter), maar niet wat de breedte van VW Golf was. Dat

laatste is echter niet zonder belang mede omdat er gelet op de foto 24 behoorlijk wat ruimte resteerde. Als er bij de verbalisanten door het gedrag van de verdachte in redelijkheid de vrees heeft kunnen ontstaan voor zware mishandeling, is het nog de vraag of de verdachtes opzet daarop was gericht. Voor voorwaardelijk opzet, waar ook het hof vanuit gaat, is vereist dat de verdachte welbewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat er bij de verbalisanten in redelijkheid de vrees voor zware mishandeling zou kunnen ontstaan. Voor die welbewuste aanvaarding is vereist dat de verdachte zich van het bestaan van de aanmerkelijke kans bewust was. Niet uitgesloten is dat de verdachte zich bewust moet zijn geweest van een aanmerkelijke kans op bedreiging met zwaar lichamelijk letsel, terwijl er geen aanmerkelijke kans op dat letsel aanwezig was. Ik wees daar onder 9 hierboven al op. Hier knelt het echter wel, omdat het opzet op bedreiging met zware mishandeling moet worden afgeleid uit de aard van de gedraging en de omstandigheden waaruit nu juist volgens het hof geen aanmerkelijke kans op zwaar lichamelijk letsel en geen opzet op zwaar lichamelijk letsel kan worden afgeleid. Het komt mij voor dat dat om nadere toelichting vraagt. Daarom is de slotsom dat zonder nadere motivering, die ontbreekt, de welbewuste aanvaarding en daarmee het opzet van de verdachte op de bedreiging met zware mishandeling mijn inziens niet uit de bewijsvoering van het hof kan worden afgeleid. Ook in zoverre leidt het arrest van het hof dan aan een motiveringsgebrek.

Het eerste middel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1106

Zaaknummer: 12/04955

Wetsartikelen: 285 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt relevante overwegingen uit HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:963. Met zijn oordeel dat verdachte wat betreft de tenlastegelegde poging tot levensberoving planmatig heeft gehandeld, heeft het hof zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting en toereikend gemotiveerd tot uitdrukking gebracht dat verdachte met voorbedachte raad heeft gehandeld.

De Hoge Raad overweegt als volgt. De middelen keren zich onder meer tegen de gevolgtrekking van het hof dat de verdachte met betrekking tot het onder 1 tenlastegelegde 'planmatig' heeft gehandeld waardoor het oordeel van het hof dat mede daarom sprake is van voorbedachte raad, niet zonder meer begrijpelijk is.

Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel 'voorbedachte raad' moet komen vast te staan dat de verdachte zich gedurende enige tijd heeft kunnen beraden op het te nemen of het genomen besluit en dat hij niet heeft gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, zodat hij de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven.

Bij de vraag of sprake is van voorbedachte raad gaat het bij uitstek om een weging en waardering van de omstandigheden van het concrete geval door de rechter, waarbij deze het gewicht moet bepalen van de aanwijzingen die voor of tegen het bewezen verklaren van voorbedachte raad pleiten. De vaststelling dat de verdachte voldoende tijd had om zich te beraden op het te nemen of het genomen besluit vormt weliswaar een belangrijke objectieve aanwijzing dat met voorbedachte raad is gehandeld, maar behoeft de rechter niet ervan te weerhouden aan contra-indicaties een zwaarder gewicht toe te kennen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de omstandigheid dat de besluitvorming en uitvoering in plotselinge hevige drift plaatsvinden, dat slechts sprake is van een korte tijdsperiode tussen besluit en uitvoering of dat de gelegenheid tot beraad eerst tijdens de uitvoering van het besluit ontstaat. Zo kunnen bepaalde omstandigheden (of een samenstel daarvan) de rechter uiteindelijk tot het oordeel brengen dat de verdachte in het gegeven geval niet met voorbedachte raad heeft gehandeld.

Mede met het oog op het strafverzwarende gevolg dat dit bestanddeel heeft, moeten aan de vaststelling dat de voor voorbedachte raad vereiste gelegenheid heeft bestaan, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter, in het bijzonder indien de voorbedachte raad niet rechtstreeks uit de bewijsmiddelen volgt, daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven.

De achtergrond van het vereiste dat de verdachte de gelegenheid heeft gehad na te denken over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap te geven, is dat ingeval vaststaat dat de verdachte die gelegenheid heeft gehad, het redelijk is aan te nemen dat de verdachte gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid en dus daadwerkelijk heeft nagedacht over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad en zich daarvan rekenschap heeft gegeven (vgl. het overleg en nadenken dat in de wetsgeschiedenis is geplaatst tegenover de ogenblikkelijke gemoedsopwelling). Dat de verdachte daadwerkelijk heeft nagedacht en zich rekenschap heeft gegeven leent zich immers moeilijk voor strafrechtelijk bewijs, zeker in het geval dat de verklaringen van de verdachte en/of eventuele getuigen geen inzicht geven in hetgeen voor en ten tijde van het begaan van het feit in de verdachte is omgegaan. Of in een dergelijk geval voorbedachte raad bewezen kan worden, hangt dan sterk af van de hierboven bedoelde gelegenheid en van de overige feitelijke omstandigheden van het geval zoals de aard van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan en de gedragingen van de verdachte voor en tijdens het begaan van het feit. Daarbij verdient opmerking dat de enkele omstandigheid dat niet is komen vast te staan dat is gehandeld in een ogenblikkelijke gemoedsopwelling, niet toereikend is om daaraan de gevolgtrekking te verbinden dat sprake is van voorbedachte raad (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:HR:NL:2013:963).

Blijkens de gebezigde bewijsmiddelen heeft het hof onder meer vastgesteld dat:

- de verdachte een afscheidsbrief (gedateerd een dag voor het tenlastegelegde feit) in zijn kluis heeft gelegd, gericht aan zijn zoon, waarin is vermeld ‘Je kunt nu alles erven’;
- in het kantoor een jerrycan met benzine stond;
- de verdachte heeft aangedrongen dat [slachtoffer] mee zou gaan naar dat kantoor;
- de deur naar het kantoor door de verdachte werd afgesloten, terwijl in die deur anders nooit een sleutel zat.

Met zijn mede op deze vaststellingen gebaseerde oordeel dat de verdachte wat betreft de tenlastegelegde poging tot levensberoving planmatig heeft gehandeld, heeft het hof zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting en toereikend gemotiveerd tot uitdrukking

gebracht dat de verdachte met voorbedachte raad heeft gehandeld.

Voor zover de middelen daarover klagen, zijn zij tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze elf jaren en acht maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1113

Zaaknummer: 12/02483

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

In de overwegingen van het hof ligt als zijn oordeel besloten dat de zendstaat Bosnië en Herzegovina uitdrukkelijk afstand heeft gedaan van de immuniteit van jurisdictie voor strafvervolging van de verdachte in de ontvangende staat. Dat oordeel geeft niet blijk van schending van de weergegeven verdragsbepalingen. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, gelet op de inhoud van de ‘Note Verbale’ en is toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat het hof een gevoerd preliminair verweer strekkende tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie ten onrechte, althans op ontoereikende en/of onbegrijpelijke gronden heeft verworpen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft het in het middel bedoelde verweer blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep als volgt weergegeven en verworpen:

‘Daartoe door de voorzitter in de gelegenheid gesteld deelt de raadsman mede:

Bij aanvang van het verhoor van mijn cliënt bij de politie heeft hij medegedeeld dat zijn vader diplomaat is en dat hij zelf ook een diplomatenpaspoort had. Hierdoor was hij immuun voor strafrechtelijke vervolging. Ten tijde van het tenlastegelegde was hij onschendbaar. Ondanks deze mededeling van mijn cliënt is de politie doorgegaan met het verhoor. Dit is een grove schending van internationaalrechtelijke voorschriften. Ik verzoek uw hof dan ook het openbaar ministerie niet-ontvankelijk te verklaren nu geen rekening is gehouden met zijn diplomatieke status.

De voorzitter onderbreekt vervolgens het onderzoek voor beraad. Na beraad wordt het onderzoek hervat en deelt de voorzitter als beslissing van het hof mede dat het preliminair verweer strekkende tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie wordt afgewezen. Het hof heeft kennisgenomen van de nota inhoudende de mededeling van het ministerie van Buitenlandse zaken van Bosnië en Herzegovina inhoudende onder meer dat de immuniteit van de verdachte ten behoeve van de onderhavige strafzaak is opgeheven.

Derhalve ziet het hof geen aanleiding om het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk te verklaren.'

Bij de op de voet van artikel 434 lid 1 Sv aan de Hoge Raad gezonden stukken van het geding bevindt zich de door het hof als 'nota' aangeduide 'Note Verbale' van 21 april 2011 van het ministerie van Buitenlandse Zaken van de Republiek Bosnië en Herzegovina aan het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze 'Note Verbale' houdt in:

'The Ministry of Foreign Affairs of Bosnia and Herzegovina has received the requested explanations and information, based upon the above mentioned Note, relating to the fact that [verdachte], son of [betrokkene], Diplomatic Representative of Bosnia and Herzegovina in the Kingdom of the Netherlands was registered (notified) at the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands by 18.02.2011.

Having in mind the above stated, and according to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands request to abolish [verdachte] immunities, Ministry of Foreign Affairs of Bosnia and Herzegovina, based on Article 32, paragraph 2, and relating to Article 37, paragraph 1 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations, explicitly waives immunities of the above mentioned person.'

In de overwegingen van het hof ligt als zijn oordeel besloten dat de zendstaat Bosnië en Herzegovina uitdrukkelijk afstand heeft gedaan van de immunititeit van jurisdictie voor strafvervolgung van de verdachte in de ontvangende staat. Dat oordeel geeft niet blijk van schending van de onder 2.4 weergegeven verdragsbepalingen. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, gelet op de inhoud van de onder 2.3 weergegeven 'Note Verbale' en is toereikend gemotiveerd. Voor zover het middel daarover klaagt, is het tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1122

Zaaknummer: 12/05434

Wetsartikelen: 31 lid 1 Verdrag van Wenen, 32 lid 1 Verdrag van Wenen en 37 lid 1 Verdrag van Wenen